N°. 217. 1849.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant, franco per post, is f ... in het jaar, f 6 in de 3 maanden, en ... cents voor afzonderlijke nommers.

ZATURDAG 15 SEPTEMBER.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Men leest in het *Journal des Débats* van den 12den dezer:

» Wij hebben berigten uit Rome tot den 4den dezer ontvangen. Er had geen politieke manifestatie, noch eenige wanordelijkheid plaats gehad, maar de gisting nam toe, en tusschen het geestelijk gezag en militaire overheid heerschte steeds dezelfde verdeeldheid. De brief van onzen correspondent, dien wij hier achter laten volgen, bevestigt het nieuw wat wij deswege vroeger gezegd hebben.

» Het gerucht dat de generaal Rostolan zijn ontslag gevraagd hebben of teruggeroepen zijn zoude wordt door de *Patrie* volgenderwijs bevestigd: » » De generaal Randon is benoemd tot opperbevelhebber van het leger te Rome, ter vervanging van den generaal Rostolan." "

» De generaal Randon heeft aan de oorlogen in Afrika deel genomen en langen tijd te Bona bevel gevoerd.

» De Italiaansche dagbladen van de gematigde constitutionnele partij houden zich geregeld met de Romeinsche aangelegenheden bezig, en scheppen uit den brief van den President der republiek nieuwe hoop op eene behoorlijke hervorming van het pauselijke regeringsstelsel. Zij beklagen zich dat de Fransche militaire overheid zich zoo geheel heeft laten verdringen. De *Statuto* geeft eene optelling van alle in functie zijnde ambtenaren en betuigt zijn leedwezen van daaronder, met weinig uitzonderingen, louter geestelijken te zien. Zoo bestaat het opperste regerings-collegie uit drie kardinalen met een prelaat tot secretaris; in het tribunaal der Rota vindt men prelaten; in dat der Consulta prelaten; aan het ministerie van buitenlandsche zaken een kardinaal; aan dat van binnenlandsche zaken, een prelaat; in de plaats van het afgeschafte ministerie van onderwijs eene vereeniging van kardinalen en prelaten; aan het bestuur der gestichten van openbare weldadigheid en gasthuizen, kardinalen, prelaten, priesters en monniken; als prefect van Rome een prelaat; als procureur-generaal een prelaat; als gouverneurs en buitengewone commissarissen in vijf provincien, vijf prelaten, waaronder een aartsbisschop; als delegaten te Pesaro, Rieti en Frosinone drie prelaten. Eindelijk bevonden zich als prolegaten vijf leeken in de provincien; ook deze zijn laatstelijk door geestelijken vervangen.

» Wij hebben gemeend een uittreksel uit deze lijst te moeten mededeelen; zij schijnt de klagten te wettigen die in den Romeinschen Staat over de nieuwe uitbreiding van het gezag der geestelijkheid worden aangeheven, en die tot de laatste vertoogen van het Fransche gouvernement aanleiding gegeven hebben. Is dan het behoud van de souvereiniteit des Pausen en van de geestelijke attributen van het heilig collegie gelijktijdig met de opdragt van het burgerlijk bestuur en van de regtspraak aan leken, een onoplosbaar vraagstuk?"

Het bovenbedoelde schrijven van den Romeinschen correspondent van het *Journal des Débats* is van den volgenden inhoud:

» De spanning neemt meer en meer toe en met elken dag wordt eene voor Frankrijk zoowel als voor Rome noodlottige krisis waarschijnlijker.

» De commissie der kardinalen is geheel onhandelbaar en wil in generlei schikking treden; in hare betrekkingen met de Fransche autoriteiten openbaart zich meer en meer stroefheid en koelheid; en daar zij de medewerking derzelve niet kan ontberen, daar onderwerpt zij zich daaraan met kennelijk ongenoegen.

» Te Gaëta worden nog duidelijker blijken van die koelheid gegeven. Men is alleen verwondert men zich over al onze vorderingen, maar men neemt den schijn aan als of men het regtmatige misnoegen niet bemerkt, hetwelk de onophoudelijke vertraging der onderhandelingen bij ons opwekt. De brief van den President heeft deze stemming nog vergroot, en men schijnt reden te hebben om voor het geheel en al breken der onderhandelingen te vreezen.

» Deze betreurenswaardige staat van zaken heeft zijne oorzaak niet alleen in de tegenwoordige omstandigheden. Sedert de Franschen zich in den Kerkelijken Staat bevinden, heeft van hunne zijde niets plaats gehad wat denzelve wettigt. De oorzaak is verder te zoeken. Pius IX, wiens hart steeds van de meest welwillende gevoelens ten aanzien der Franschen vervuld is geweest, koestert ten aanzien van Frankrijk een onoverwinnelijk wantrouwen. Hij gelooft niet aan de duurzaamheid der nieuwe instellingen die dat land zich gegeven heeft; en al erkende hij de opregtheid onzer bedoelingen en de onbaatzuchtigheid onzer handelingen, zoo zou hij nog aarzelen om zich aan Frankrijk toe te vertrouwen, uit vrees dat binnen weinig tijds andere mannen met andere denkbeelden aan het roer van den Staat zouden kunnen komen. Hoe onaangenaam zulks ook voor ons wezen moge, wij kunnen de juistheid dier redenering, de gegrondheid van zijne beduchtheid niet geheel ontkennen, ofschoon wij het regt hebben te vorderen dat hij daarin zekere grenzen niet overschrijde. Dit houden velen voor de ware oorzaak der weifelende houding van Pius IX, en de hem omringende prelaten weten daarvan maar al te zeer gebruik te maken om hem aan de raadgevingen der andere mogendheden het oor te doen leenen en hem steeds uit zijne hoofdstad verwijderd te houden.

» Hebben wij altijd het noodige gedaan om hem te dezen aanzien tot betere inzigten te brengen? Hebben de verschillende incidenten onzer gewapende tusschenkomst, de weifelingen onzer diplomatie gedurende het beleg, de onzekere houding die wij na de bezetting aannamen, de blijken opgeleverd van den krachtigen wil onzer regering en van haar vertrouwen op een duurzaam bestaan? Op die vraag moet men antwoorden: neen! En waarschijnlijk zal dat antwoord in Frankrijk beaamd worden. De nieuwe rigting, die thans gegeven is aan onze pogingen om tot eene schikking te geraken, schijnt veel beter aan de vereischten van het oogenblik te voldoen, ofschoon ook zij met gevaren gepaard gaat.

» De heer de Rayneval, die den 30sten Augustus naar Gaëta vertrokken is, wordt heden avond terugverwacht. Mogen de berigten die hij zal medebrengen ons meerder hoop geven, dan het gezegde hetwelk men aan den Paus toeschrijft: » » Ik kan en wil niet naar Rome terugkeeren." "

Te Parijs was eergisteren het gerucht in omloop, dat de regering tijdingen ontvangen zou hebben, volgens welke de regerings-commissie Rome verlaten en zich naar Gaëta begeven had, na aan den generaal Rostolan een protest te hebben toegezonden tegen de belemmeringen, welke de door den Paus ingestelde regering in hare handelingen van de zijde van de militaire autoriteit ondervond.

— De Italiaansche bladen melden thans stellig dat Garribaldi, dien men vroeger in Venetie aangekomen waande, na langen tijd geheel alleen rondgezworven te hebben, er ten laatste in geslaagd is het Piemontesche grondgebied te bereiken. Hij was den 7den dezer te Chiavari aangekomen en van daar naar Genua vervoerd, en zou naar men meende door de Sardinische regering in staat gesteld worden om zich naar Engeland te begeven.

DUITSCHLAND.

In de troonrede waarmede de Koning van Beijeren den 11den dezer de stendenvergadering geopend heeft, komt de volgende belangrijke zinsnede betreffende het Duitsche vraagstuk voor:

» Voor alles gevoelt het Duitsche volk de behoefte aan eene nieuwe gemeenschappelijke staatsregeling, waarin het zich als ééne natie kan erkennen en doen gelden. Ik deel in dat gevoel, en volhard in de meening dat de nieuwe staatsregeling, zal zij eene heilzame werking uitoefenen, alle Duitsche stammen, als vrije onderdeelen van het geheel, moet omvatten, zonder dat aan één hunner een voorregt verleend worde. Hoe moeijelijk ook de oplossing van dit allergewigtigste vraagstuk zijn moge, zoo zal zij toch aan de belangelooze opoffering van allen gelukken. Het in de laatste dagen geopende uitzigt op de daarstelling van een voorloopig centraal gezag dat algemeen erkend zou worden, begroet ik met vreugde als den eersten belangrijken stap tot bereiking van het doel."

— In bijzondere berigten uit Frankfurt leest men:

» Wij bevinden ons steeds in volkomen onzekerheid nopens den staatsregtelijken toestand van het groote Duitschland, zoodanig als het bij de tractaten van 1815 is zamengesteld, en vinden nog geen vast punt, waarop eenig oordeel kan worden gegrond. De Prins van Pruissen en de Rijks-stedehouder, Aartshertog Johann, bejegenen elkander zeer vriendelijk; de Prins heeft zelfs gisteren de Oostenrijksche wachtparade bijgewoond, zonder de aanwezigheid des Aartshertogs, en zich zeer minzaam met Oostenrijksche en Beijersche officieren onderhouden; maar van de instelling van een drievoudig centraal bestuur heeft men nog niets naders vernomen, evenmin als van de aangekondigde komst van den Aartshertog Stephan en van den Beijerschen Prins Luitpold; terwijl de Aartshertog Johann het doet voorkomen, als of hij er nog niet aan denkt, om te vertrekken. Eene algemeene wapenschouwing van Oostenrijksche en Pruissische troepen is verschoven; ook al, zoo men wil, ten gevolge der nog altijd bestaande verschillen tusschen de beide kabinetten. Het rijks-bewind is nog niet veranderd. Prins Wittgenstein blijft steeds minister van oorlog; de heer Jochmus minister van buitenlandsche zaken en voor de Duitsche zeemagt. In 't kort, men verkeert steeds in den onzekeren toestand van het voormalige Roomsche keizerrijk."

— Te Weenen is den 10den dezer van wege den kommandant der stad het volgende bekend gemaakt:

» Zijne Excellentie de Banus, veldtuigmeester baron Jellachich, berigt van den 6den dezer uit Vincowize dat de vesting Peterwardein zich op den voormiddag van dien dag aan de keizerlijke troepen heeft overgegeven."

Dat de bezetting van Komorn den toegestanen wapenstilstand heeft laten afloopen, zonder zich over te geven is reeds gemeld. Aangaande hetgeen sedert voor die vesting is voorgevallen, melden de Weener bladen niets. Intusschen schrijft men onder dagteekening van den 6den dezer uit Pesth, dat sedert den vorigen dag in de rigting van Komorn een hevig schutgevaarte vernomen werd, en dat den 6den van dien kant een transport gekwetsten te Pesth was aangekomen, waaruit men opmaakte dat de vijandelijkheden te Komorn hervat waren. In het oostelijke gedeelte van Hongarije alsmede in Zevenbergen

zwerven nog altijd benden opstandelingen rond, die de algeheele bevrediging des lands tegenhouden en de keizerlijke troepen tot voortdurende waakzaamheid noodzaken. Eene dier benden, uit 3600 man met 6 stukken geschut bestaande, was den 25sten Augustus over de grenzen van Gallicie gedrongen, doch aldaar met verlies van 800 gevangenen en 4 kanonnen teruggeslagen. Onder de Duitsche bevolking in het zuiden van Zevenbergen, die gedurende den oorlog zooveel geleden heeft maar steeds aan de wettige regering getrouw is gebleven, heerschte thans hevige verbittering, ten gevolge van het bevel dat door haar binnen weinige dagen 5000 nieuwe rekruten geleverd en tevens van de noodige kleedingstukken voorzien moesten worden.

ENGELAND.

De Londensche berigten van den 12den dezer maken melding van eene op den 10den gehouden talrijke vergadering van de bestuurders der sedert eenige maanden in de hoofdstad en omstreken opgerigte afdeelingen der zoogenaamde nationale associatie tot bevordering van eene parlementaire en finantiele hervorming. Volgens de bij die gelegenheid gedane verslagen, verkeert dit genootschap in een bloeijenden toestand, zoo wat zijne geldmiddelen, als wat het getal der leden betreft. Dit laatste bedraagt ruim 5000. Er is voornamelijk beraadslaagd over maatregelen, om de vereeniging krachtiger te doen werken, en te dien einde onder anderen besloten, om zich in nauwer betrekking te stellen met de in Manchester en elders gevestigde genootschappen van gelijken aard.

— Van de Jonische eilanden heeft men het berigt ontvangen van ernstige onlusten die in het laatst van Augustus op Kephalonia zijn uitgebarsten. De pogingen der politie om de orde te herstellen, zijn geheel vruchteloos geweest, en laatstelijk was het eiland in de magt van 3 à 400 gewapende opstandelingen, die overal plunderden, moorden en brand stichtten. Van Corfu zijn ten spoedigste troepen afgezonden, om den opstand te dempen. Naar het scheen was de beweging ten deele ook van een politieken aard.

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 12 September: 5 pcts. renten fr. 88.30; 3 pcts. idem fr. 55.50.
Londen 11 September: 3 pcts. gecons. 92½; Nederl. werk. schuld 2½ pcts. 54; Spaansche 5 pcts. 18.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 14den September 1849.*

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden zijn ingekomen de in ons vorig nommer vermelde Koninklijke besluiten, waarbij aan den vice-admiraal J. C. Rijk een eervol ontslag verleend wordt als Minister van Marine, en de tijdelijke waarneming der functien van Minister van Marine wordt opgedragen aan den Minister van Kolonien, den schout-bij-nacht E. B. van den Bosch. In die zitting is nog ingekomen een door de Tweede Kamer der Staten-Generaal toegezonden wets-ontwerp tot verdere uitbetaling van pensioenen aan mindere geëmploijeerden en werklieden van 's Rijks werven. De Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot inwisseling van zilveren specien en voor dat tot ontneming van de hoedanigheid van standpenningen aan gouden specien heeft daaromtrent haar verslag uitgebragt, waarna de beraadslaging over die wets-ontwerpen bepaald is op morgen ochtend ten 10 ure.

ERRATUM.

In ons vorig nommer leze men in het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer, voorkomende op bl. 2, kol. 1, reg. 24 v. o., in plaats van: *aan de geëmploijeerden*, de woorden: *aan de mindere geëmploijeerden.*

Met dit nommer der *Staats-Courant* wordt verzonden vel 175 van het BIJBLAD II, behelzende een gedeelte van het verslag van het verhandelde in de zitting van den 24sten Julij jl. (beraadslagingen over het wets-ontwerp houdende voorzieningen omtrent de kroondomeinen).

PROGRAMMA van de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, 1849.

[Vervolg en slot, — zie no. 214.]

De prijsvragen, van welke de termijn van beantwoording na September 1849 zal zijn afgeloopen en waarop de Maatschappij, op zijnen tijd, antwoorden te gemoet ziet, zijn de volgende:

No. 1. Meekrap telen op zandgrond, en aantoonen in hoeverre dezelve met de elders geteelde gelijkstaat. De gouden medaille; en, bijaldien de planten oorspronkelijk van buiten 's lands zijn aangevoerd, nog f 300; 1850, no. 205, bladz. 283.

2. Aan dengene, die twee Nederlandsche vaten traan uit clio's bereidt, met de noodige bewijzen van plaats en wijze van bereiding en het getal der dieren, benoodigd om deze hoeveelheid op te leveren, voorts voorzien van de noodige bewijzen en getuigschriften, benevens een twintigtal clio's, de tweede gouden medaille en f 300; 1850, no. 261, bladz. 342.

3. Voor het hier te lande fabriekmatig bereiden van salpeter, die in prijs en deugdzaamheid met de buitenlandsche wedijvert, de gouden medaille; 1850, no. 255, bladz. 339.

4. Aan dengene, die zich ten minste zes witte alpaca-schapen zal hebben aangeschaft, en aan de Maatschappij eene volledige mededeeling zal hebben gedaan van zijne ondervinding nopens den aard en de levenswijze van dat schapenras, en een monster van deszelfs wol inzendt, de gouden medaille en f 400; 1850, no. 231, bladz. 314.

5. Voor de naauwkeurigste opgave van proeven met de bemesting van den grond, of van gras- of akkerplanten, met verdund zwavelzuur, de tweede gouden medaille; 1850, no. 286, bladz. 358.

6. Aan dengene, die niet minder dan 50 schapen, boven het jaar, één geheel jaar aan de stal- of huisvoedering zal hebben onderworpen, en daarvan een voldoend verslag, met de noodige bewijzen, inzendt, de gouden medaille; 1850, no. 269, bladz. 358.

7. Voor eene naauwkeurige opgave, gepaard met voldoende vergelijkende proefnemingen, omtrent het voordeelige der zomerstalvoe[dering] van het rundvee, de gouden medaille; 1850, no. 262, bladz. 35[.]

8. Voor een overzigt van den staat der landhuishouding in Ne[der]land, in vergelijking met die van andere landen, vooral Enge[land], Belgie en Duitschland, en aanwijzing der middelen tot verbeter[ing], de gouden medaille; 1850, no. 263, bladz. 356.

9. Voor een nieuw en uitvoerbaar middel, om de bouwlanden [van] het hoef- of stinkblad (Tussilago farfara) te zuiveren, de tweede g[ou]den medaille; 1850, no. 266, bladz. 357.

10. Aan hem, die van uit gutta-percha en jentawan vervaa[rdigde] stoffen, de bewerkingen en verhoudingen naauwkeurig opgeeft en [de] opgaven door voldoende monsters bewijst, de tweede gouden med[aille]; 1850, no. 273, bladz. 360.

11. Mededeeling van proeven met verdund zwavelzuur op zaa[d] van sommige graansoorten, als tarwe, haver, garst en rogge (zie V[riend] des Landmans, 1847, bladz. 667), de tweede gouden medaille; (zie progr. 1848), no. 3.

12. Eene, voor het algemeen bevattelijke berekening van het [voordeelige] of nadeelige van het afplaggen van heidegronden, tot mest-verme[erde]ring, inzonderheid met betrekking tot de vraag, of die heidegro[nden] ook met meer nut tot andere oogmerken konden gebruikt worden, op welke wijze alsdan zoude kunnen voorzien worden in de be[hoefte] aan mest, die anders uit de heideplaggen verkregen wordt; de [tweede gouden] den medaille; 1850 (zie progr. 1848), no. 4.

13. Voor de opgave der redenen van de belemmering in den [groei] van het opgaand houtgewas nabij onze westelijke zeekusten, de go[uden] medaille; 1850 (zie progr. 1848).

14. Vervaardiging van een standbeeld, ter hoogte van minste[ns] palmen, terwijl de dikte van het koper ten minste drie Nederland[sche] strepen zijn moet, door middel van de galvanoplastiek, de go[uden] medaille en f 300; 1850, (zie progr. 1848) no. 8.

15. Transparant teekenpapier, in deugdelijkheid, formaat en [prijs] met het buitenlandsche gelijkstaande; 1850, de gouden meda[ille] (zie progr. 1848) no. 10.

16. Voor het aanwenden van eenen molen of eenig ander [doel]matig werktuig, ten einde het portelen of met de voeten treden [van] kaas in de wrongel te vervangen, de tweede gouden medaille; 1[85.], no. 234, bladz. 315.

17. Vervaardiging van ijzeren hekken, balusters, stoelen en an[dere] voorwerpen van hol getrokken ijzer; de gouden medaille; 18[5.], no. 242, bladz. 318.

18. Voor het bedekken van onedele metalen door galvanische kra[cht] met edele, en wel vooral van voorwerpen van wetenschappelijken [aard] met zilver, goud en platina, de gouden medaille; 1850, no. 2[..], bladz. 319.

19. Een bunder land gedurende 5 achtereenvolgende jaren [met] Canadasche tarwe verbouwen, en daarvan een uitvoerig verslag in[zen]den, inhoudende: den aard van den grond, waarop dit graan is teeld, de behandeling van het zaaikoren enz.; de gouden meda[ille]; 1851, no. 230, bladz. 313.

20. Door naauwkeurige proefnemingen, op ten minste 5 bun[ders] land, aantoonen, of en in hoeverre het braken der bouwlanden eigen aard noodig is, of vermeden kan worden; de gouden medai[lle]; 1851, no. 70, bladz. 82.

21. Aan dengene, die eene naauwkeurige landhuishoudkun[dige] beschrijving van iedere provincie van ons vaderland levert, gouden medaille; en, indien de verdienste van het stuk daartoe g[rond] geeft eene remuneratie; 1851, no. 267, bladz. 357.

22. De middelen aanwijzen, om het ontstaan en de voortpla[nting] van het moeder-koren (secale cornutum), vooral in de rogge, tege[n te] gaan of voor te komen, vooral met onderzoeking van den aard oorsprong van dit schadelijk voortbrengsel; de gouden medaille; 18[5.], no. 264, bladz. 356.

23. Opgave der oorzaken van het niet opnemen van kalf bij koei[en]; de tweede gouden medaille; 1851 (zie progr. 1848).

24. Ontginning van een bepaald stuk heideveld van ten mi[nste] vijf honderd bunders groot door besproeijing, volgens het stelsel den Belgischen ingenieur Kummer; de gouden medaille en f 500; (zie progr. 1848, no. 1).

25. Een beredeneerd overzigt van de vorderingen die in de sche[eps]bouwkunst in de laatste 25 jaren zoo hier als elders gemaakt z[ijn], in aanmerking nemende wat de ondervinding in dat tijdvak h[eeft] omtrent geleerd heeft, en wat hieruit moet worden afgeleid in belang van den Nederlandschen handel, alsmede tot instandhou[ding] en verderen bloei van de scheepsbouwkunst; de gouden medaille; 1[85.] (zie progr. 1848).

26. Behandeling en aanwending der beenderen als meststof [op] verschillende gronden en met het meeste voordeel; de gouden meda[ille]; 1851, no. 190, bladz. 261.

27. Bereiding van caoutchouc in onze West-Indische bezitti[ngen] in prijs gelijkstaande met de van elders aangevoerde; de go[uden] medaille; 1851, no. 199, bladz. 267.

28. Uitloving van verscheidene medailles en premien aan sch[eeps]officieren, stuurlieden en alle andere personen in het Koningrijk, [die] de beste waarnemingen van nuttige zaken, ontdekkingen of na[uw]keurige proefnemingen met nuttig uitgedachte middelen, de ver[bete]ring der zeevaart en visscherijen betreffende, bevatten; 1851, no. [...], bladz. 268.

29. Aan dengene, die in de Nederlandsche Oost- of West-In[dische] bezittingen zich, in het groot, zal hebben toegelegd op de aankwe[eking] eener Agave-soort, van welke de vezel met die van den hennep [gelijk] staat of die overtreft; daarvan 150 Nederlandsche ponden vez[els] in één jaar gewonnen, en een gedroogd exemplaar van de p[lant] benevens een toereikend verslag van de cultuur inlevert, de g[ouden] medaille en eene premie van f 300; 1852, no. 281, bladz. 365.

30. Voor de aanwijzing der middelen, om ons inlandsch r[und]vee in goede eigenschappen met de beste buitenlandsche rassen te wedijveren, de gouden medaille; 1852, no. 265, bladz. 357.

31. Voor de aanwijzing van eenig voordeelig gebruik van doornhaai of speerhaai (squalus acanthias), de gouden medaille en premie van twee tot zes honderd gulden; 1852, no. 198, bladz. [...]

32. Middelen ter voorkoming van het vuur (dry-rot) in het hout dat tot aanbouw van schepen en andere werken gebezigd wo[rdt], de gouden medaille; 1853, no. 160, bladz. 210.

33. Planten, gewassen en boomen, tot nog toe in dit Rijk tot [het] gebruik niet aangekweekt, opgeven, en het nut en voordee[l door] proeven bewijzen, voor elk derzelve eene premie van vijftig g[ulden].

[Inz]endingen voor of op den laatsten September van ieder jaar, n°. 16, [bla]dz. 26.

[3]4. Een onbekend of niet algemeen gebruikelijk werktuig invoeren, [waa]rdoor meerder voordeel in den landbouw verkregen wordt; de eerste [of] tweede gouden of de zilveren medaille; n°. 17, bladz. 26.

35. Eenig werktuig, gedetailleerde teekening of volledig model in[ze]nden, dienstig tot fabrieken en hetwelk tot heden binnen dit Koning[r]ijk nog niet in gebruik is geweest, het gebruik met proeven voldoende [a]antoonen, naar gelang van het nut der zaak eene aanzienlijke be[l]ooning vóór of op den laatsten September van ieder jaar; n°. 41, bladz. 41.

Alle de hiervoren, bij uittreksel, medegedeelde prijsvragen, met de [v]oorwaarden, waarnaar men zich bij het beantwoorden hebbe te [ge]dragen, zijn in haar geheel, met een doorloopend nommer, bij de [dr]ukkers der Maatschappij, de Erven Loosjes, te Haarlem, te bekomen, [in] afzonderlijke stukken, tot en met het jaar 1844; terwijl die over [de] jaren 1845, 1846 en 1847 geplaatst zijn in het Tijdschrift der Maat[scha]ppij, XIIde deel 1ste stuk; en daarenboven alle in het jaarlijksch [Pro]gramma te vinden zijn.

Verder verklaart de Maatschappij, dat, zoo dikwerf het mogt blij[ke]n, dat de inhoud van gedrukte stukken of boekwerken, hetzij geheel, [of] gedeeltelijk, aan de Maatschappij ware ingezonden als het eigen [wer]k der inzenders, alsdan hunne naambriefjes zullen worden geopend [en] hunne namen bekend gemaakt, zonder dat op het ingezonden stuk [eeni]g acht zal worden geslagen.

Voorts wordt herinnerd, dat de inzenders van stukken, die onmid[de]llijk, en zonder eenige bepaalde uitnoodiging, aan de Maatschappij [wo]rden toegezonden, bij directeuren moeten bekend zijn, welke den [na]am geheim houden tot na de uitspraak van de algemeene vergade[rin]g, aangezien het departement, onder welks ressort de inzender [w]oonachtig is, niet met de beoordeeling mag worden belast.

Alle stukken, ter beantwoording van prijsvragen bij de Maatschappij [in] te leveren, moeten, op den tijd bij de vraag bepaald, met een [ke]nnelijk teeken, en de antwoorden of verhandelingen met eene spreuk [of] motto voorzien, worden ingezonden, terwijl de getuigschriften, [z]oowel als de naam en woonplaats van den inzender, ieder in een [afz]onderlijk verzegeld biljet, voerende ten opschrift de spreuk of het motto, franco moeten worden geadresseerd aan den Algemeenen Secre[t]aris der Maatschappij, J. A. van Eeden, te Haarlem.

De Commissie voor de Verloting van Voorwerpen van Inlandsche [N]ijverheid afkomstig van de Tentoonstelling te Delft, berigt hiermede [a]an de Houders van Loten, die niet zijn uitgetrokken, dat de Prijs[pl]aat, die aan zoodanige Loten wordt toegewezen, op den 15den October [a]anstaande, verkrijgbaar zal zijn tegen overgifte van het Aandeel bij [d]e ondergenoemde Heeren, die het aanzoek tot een depôt welwillend hebben aangenomen; als:

Voor de Provincien	In de Steden	Bij de Heeren
Groningen	Groningen	R. J. Schierbeek Jr.
Friesland	Leeuwarden	G. T. N. Suringar.
Drenthe	Assen	H. P. A. van Gorcum.
Overijssel	Zwolle	H. L. van Hoogstraten.
Gelderland.	Arnhem.	Is. An. Nijhoff.
Utrecht.	Utrecht	Van Heijningen en Post Uiterweer.
Noordholland	Amsterdam	Gebr. van Cleef.
	Haarlem	A. C. Kruseman.
	Alkmaar	H. Coster en Zn.
Zuidholland	's Gravenhage . . .	Gebrs. Belinfante.
		P. C. Dill.
		J. M. van 't Haaff.
		W. P. van Stockum.
	Rotterdam	H. V. van Gogh.
		W. Wenk.
		M. Wijt en Zn.
	Leyden	P. H. van den Heuvell.
	Delft	H. Koster.
	Schiedam	P. J. van Dijk.
	Dordrecht	P. K. Braat.
Zeeland.	Middelburg.	Van Benthem en Jutting.
Noordbrabant.	's Hertogenbosch. .	Gebrs. Muller.

Delft, 13 September 1849.

Namens de Commissie bovengenoemd:
C. Hoekwater.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

De Najaars-Vergadering der Provinciale Commissie van Onderwijs [in Zui]dholland zal aanvangen op Maandag den 8sten October, des avonds [ten z]even ure, en gehouden worden te 's Gravenhage, in het Provin[ciaa]l Gouvernementshuis, in het Korte Voorhout. De Examens voor den [Eerst]en en Tweeden Rang, alsmede die voor Vreemde Talen, zullen [pla]ats hebben op Dingsdag den 9den October; die voor den Derden en [Vier]den Rang op Woensdag den 10den October, en die voor de [toe]lating als Schoolhouderesse en Huisonderwijzeresse op Donderdag den [11d]en October, alle te beginnen des voormiddags ten negen ure. Om [tot] het Examen te worden toegelaten, zal men zich ten minste veertien [d]agen te voren moeten aanmelden bij den Schoolopziener van zijn [d]istrict, met overlegging van geboorte-acte, bewijs van goed gedrag [en] reeds verkregen acte van algemeene toelating. Verder zullen allen, die wenschen geëxamineerd te worden, moeten doen blijken van hunne [in]woning in de Provincie gedurende het geheele laatste jaar, en daar[en]boven die voor den Tweeden Rang, dat zij hoofdonderwijzer zijn [of] daartoe de geschiktheid hebben, en die voor den Derden Rang, dat [zij] minstens gedurende één jaar op eene goede school zijn werkzaam [g]eweest.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

Rijks-Stoomsleepdienst op de Waal, tusschen Rotterdam en Lobith.

SEPTEMBER 1849.

UREN VAN VERTREK.

2	Zondag,	's voorm.	ten	11½ ure.	18	Dingsdag,	's namidd. »	12½ »
4	Dingsdag,	's namidd.	»	1 »	19	Woensdag,	» »	1½ »
5	Woensdag,	»	»	1½ »	21	Vrijdag,	» »	2½ »
7	Vrijdag,	»	»	2½ »	23	Zondag,	» »	3½ »
9	Zondag,	»	»	4 »	25	Dingsdag,	's voorm. »	5½ »
11	Dingsdag,	's voorm.	»	6½ »	26	Woensdag,	» »	6½ »
12	Woensdag,	»	»	8 »	28	Vrijdag,	» »	9 »
14	Vrijdag,	»	»	10 »	30	Zondag,	» »	10½ »
16	Zondag,	»	»	11½ »				

Kantoren van Inschrijving:

te Rotterdam, bij C. L. van Craenenbroeck;
te Dordrecht, bij den Havenmeester;
te Gorinchem, bij den Ontvanger der Rhijnvaartregten;
te Rossum, bij den Loods-Bakenmeester;
te Tiel, bij den Ontvanger der Rhijnvaartregten.

De Algemeene Lijst te Rotterdam wordt gesloten des avonds ten acht ure vóór den dag der Afvaart.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine

Brengt ter kennis van de Ouders of Voogden, die voor het vervolg hunne Zonen of Pupillen als Adelborsten op het Koninklijke Instituut voor de Marine te Medemblik wenschen geplaatst te zien, dat, behalve het gewone onderzoek naar de ligchamelijke geschiktheid van die Jongelingen voor de Zeedienst, is vastgesteld:

dat de Adspiranten, om overtuigd te zijn, dat zij aan geene Zwakheid van het Gezigt en aan geene Bijziendheid lijden, door een Officier van Gezondheid aan de volgende drie proeven zullen worden onderworpen; en dat zij aan deze zullen moeten voldoen, om als geschikt voor de verlangde betrekking te worden aangemerkt, zoo zelfs, dat het niet voldoen aan eene der drie proeven hunne ongeschiktheid zal ten gevolge hebben.

Deze proeven zijn de volgende:

1°. dat zij op eenen afstand van 250 Nederlandsche strepen eene gewone drukletter (bij voorbeeld Dessendiaan Romein) duidelijk moeten kunnen zien en onderscheiden;

2°. dat zij op eenen afstand van vijf Nederlandsche ellen duidelijk zullen moeten kunnen zien en onderscheiden letters en cijfers ter grootte van drie Nederlandsche duimen, met wit krijt op een zwart bord of plankje geschreven; en

3°. dat zij, op een afstand van tien Nederlandsche ellen, met vlugheid zullen moeten kunnen zien, tellen en onderscheiden de bij afwisseling met de regter en linker hand opgestokene vingers, en zulks zoowel met de beide oogen, als met het regter en linker oog afzonderlijk.

's Gravenhage, den 13den September 1849.

De Minister voornoemd,
J. C. Rijk.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

Brengt bij deze ter kennis van de Zeevarenden en verdere daarbij belang hebbende, dat de in den *Roompot*, en wel aan den Noordkant van *Vuilbaard*, geplaatste *Witte Ton*, vroeger N°. 3, doch thans N°. 4, door de bijvoeging der Ton, bedoeld bij de in de *Nederlandsche Staats-Courant* onder den datum van den 14den dezer geplaatste Advertentie, is moeten worden verlegd in 3½ Vademen, op de volgende Merken:

het Witte Huis op den Havendijk van Colijnsplaat aan de Oostzijde aangesloten aan een Bosch;

den Toren van Ouwerkerk eene Kabellengte b/N het Havenvuur van Zierikzee.

's Gravenhage, den 23sten Augustus 1849.

De Minister voornoemd,
J. C. Rijk.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

Brengt bij deze ter kennis van de Zeevarenden en verdere daarbij belang hebbende, dat, volgens eene door Zijner Majesteits Consul te *Embden* aan het Departement van Buitenlandsche Zaken ingezondene Bekendmaking, ter aanduiding van de Invaart in het *Nieuwe Embder Vaarwater*, twee kleine Zeetonnen in den vorm of de gedaante van Scheeps-Ankerboeijen, welke in de As eene lengte van 4½ voeten en $2\frac{1}{8}$ voeten in de grootste doorsnede inhouden, *den 1sten Julij dezes jaars* zijn uitgelegd geworden.

Beide Tonnen zijn gelegd geworden in het verlengde van de Oeverlijn van het Vaarwater, op 5 tot 6 voeten water diepte, bij laag Ebbe-Getij; aankettingen van 4 Vademen lengte.

De Tonnen aan den Westelijken Oever zijn zwart, en die aan den Oostelijken Oever zijn wit geschilderd.

's Gravenhage, den 18den Julij 1849.

De Minister voornoemd,
J. C. Rijk.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt bij deze ter kennis van de Zeevarenden en verdere daarbij belang hebbende, dat volgens eene van wege de Hannoversche Autoriteit gedane bekendmaking, om de verkenning van de uit de verte geziene zeer gelijkende Oost-Friesche Eilanden den Zeevarenden gemakkelijk te maken en om daarmede ongelukken voor Schepen voor te komen, welke met harde noordwestelijke stormen de zeegaten van de *Elbe-* en *Wezer*-stroomen moeten naderen, op ieder der Eilanden *Langeroog* en *Norderney* eene Houten Baken-Kaap ter hoogte van 40 voeten zal worden opgerigt.

De Baken-Kaap op het Eiland *Langeroog* zal zijne standplaats verkrijgen op een zich aan het westelijke gedeelte van het Oostereinde dezes Eilands aan het strand van de Noordzee bevindend duin, den

vorm hebbende van eene vierhoekige Piramide, welker basis 24 voeten in quadraat bevat en welke tot aan hare op 32 voeten uitloopende spits sterk of stevig met hout vertimmerd is. Op die spits strekt hare as — de makelaar — nog 8 voeten hoog, eenvoudig zonder eenige verdere aanduiding, bovenuit.

De Baken-Kaap op *Norderney* verkrijgt zijne standplaats op een zich ten naaste bij in het midden van dit Eiland oostelijk van de bij het Dorp bevindend duin en is in vorm en grootte gelijk aan de Baken-Kaap op het Eiland *Langeroog*.

De Baken-Kaap van *Norderney* zal echter, ter onderscheiding en verkenning van die van *Langeroog*, aan de boven den top of spits acht voeten uitstekende as nog voorzien worden met een hek van latwerk, in den vorm van eenen gelijkzijdigen driehoek, welks grondlijn evenwijdig gesteld zal zijn met de basis der piramide, welke spits met het toppunt der piramide eindigt en welker front of oppervlakte gekeerd is naar den zeekant.

De daarstelling dezer beide Baken-Kapen zoude tegen het midden van de maand Junij dezes jaars volbragt zijn.

's Gravenhage, den 19den Junij 1849.

De Minister voornoemd,
J. C. Rijk.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

Brengt bij deze ter kennis van de Zeevarenden en verdere daarbij belanghebbenden, dat *twee nieuwe Bakentonnen*, tot meerdere veiligheid, bij het aandoen der Monden van *de Ooster-Schelde* of *Roompot* geplaatst zijn geworden; als:

eene zwarte of *Uiterton* op de Buitenrassen van het Noordland in 4 vademen op de volgende merken en peilingen;

de Toren van *Domburg* in het Badhuis op het Duin aldaar staande;

de Molen van *Westkapelle*, 2 Scheepslengten b/w Klinker-Duin of in de gewezen Hakkerlingen;

het overgeblevene gedeelte van den afgebranden Toren van *Domburg*, Zuid t/w;

de Molen van *Westkapelle*, Z. W. 1/2 Z.;

eene witte of Uiterton benoorden de Rassen van *Domburg* of de Kneerens in 4 vademen op de volgende peilingen:

Middelburg op het Oosteroog Z. Z. O. 1/4 Z.;

de Kustlichttoren van *Westkapelle*, Z. Z. W. 1/2 Z.;

de Kustlichttoren van *Schouwen*, O. 1/2 N.

's Gravenhage, den 14den Augustus 1849.

De Minister voornoemd,
J. C. Rijk.

PROVINCIALE GOUVERNEMENTEN.

KENNISGEVING.

De Jaarlijksche Rekening en Verantwoording van het Collegie der Kleine- of Verschharing- en Kustvisscherij voor de Provincien Zuid- en Noordholland, voor 1848, zal, ten overstaan van eene Commissie uit Hun Edel Groot Achtbaren de Gedeputeerde Staten van Zuidholland, plaats hebben op Woensdag den 19den September aanstaande, des voormiddags ten elf ure, aan het Hôtel van het Provinciaal Gouvernement, in het Korte Voorhout, te 's Gravenhage; wordende mitsdien de belanghebbenden in die visscherij, welke verlangen mogten deze verantwoording ten hunnen koste bij te wonen, uitgenoodigd zich op boven gemelden tijd aldaar te doen vinden.

's Gravenhage, den 30sten Augustus 1849.

De Gouverneur der provincie Zuidholland,
Van Bylandt.

⁂ De Gedeputeerde Staten van de Provincie Noordholland

Brengen bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat op heden, bij eene uitloting ten hunnen overstaan gedaan, van de bij Koninklijk besluit van den 3den September 1836, n°. 33, geautoriseerde Provinciale Geldleening van f 300,000 zijn getrokken de navolgende elf nommers: 32, 77, 80, 117, 122, 140, 168, 166, 193, 259 en 285; welke alzoo ingevolge art. 4 van het plan dier Geldleening, met primo October aanstaande, tegen intrekking der Uitgelote Aandeelen en daarbij behoorende nog onverschenen Coupons en met bijbetaling van Zes Maanden Interest, zullen worden Afgelost ten Kantore van den Arrondissements-Betaalmeester te Amsterdam.

Haarlem, den 9den Augustus 1849.

Van Ewijck.
Ter Ordonnantie van dezelven,
De Griffier der Staten,
H. H. Röell.

⁂ De Staatsraad, Gouverneur van de provincie Zeeland,

Brengt bij deze ter kennis van de Belanghebbenden, dat bij de vroeger aangekondigde en op den 3den dezer maand, ten overstaan eener Commissie uit de Edel Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie, in het openbaar gedane Uitloting van Aandeelen in de Provinciale Geldleeningen:

1°. van f 290,000 voor de verbetering der groote communicatien in Zeeland;

2°. van f 20,000 voor de instandhouding van de bestaande stoombootdienst in het veer van Vlissingen op Breskens;

3°. van f 220,000 voor de verbetering der wegen in het 4de en 5de district,

zijn uitgekomen de volgende nummers:

van de eerstgenoemde, de nummers 9, 21, 50, 72, 81, 124, 127, 130, 134, 144, 151, 152, 162, 195, 204, 247, 275 en 283, ieder van f 1000, zijnde de eenige aandeelen dezer negotiatie, welke nog moeten worden afgelost;

van de tweede genoemde, de nummers 11, 17 en 33, ieder van f 500, en

van de laatstgenoemde negotiatie, de nummers 4, 31, 50, 92, 101 116 en 208, ieder van f 1000;

welke mitsdien, ingevolge de plans dier geldleeningen, gearresteerd bij Koninklijke besluiten van den 1sten December 1822, n°. 70, van den 29sten Julij 1842, n°. 56, en van den 28sten Junij 1845, n°. 62, met den *eersten Januarij* aanstaande ten kantore van den Arrondissements-Betaalmeester te Middelburg zullen worden afgelost, die der negotiatie van f 290,000 nog, daarenboven met bijbetaling van twaalf en een per cent premie op de aflossing; en zulks tegen intrekking der betrokken obligatien, en van de daarbij afgegeven, op dat tijdstip niet verschenen interest-coupons, voor zooveel betreft de negotiatien van f 20,000 en f 220,000.

Middelburg, den 7den September 1849.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
Van Vredenburch.

⁂ De Gouverneur van het Hertogdom Limburg

Brengt bij deze ter kennis van al degenen, die zulks aangaat, dat eene daartoe uit het midden van het Collegie van Gedeputeerde Staten des Hertogdoms benoemde Commissie, vergezeld van den Heer Ho... Ingenieur van den Waterstaat in dit gewest, zich op Donderdag den 20sten der maand September aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, ten Raadhuize der Gemeente Oud-Vroenhoven (ten Huize van de ...deren Prick, langs den Tongerschen Straatweg) zal begeven, ten einde, overeenkomstig de bepaling van Art. 4 der Wet van den 29sten ... 1841 (*Staatsblad* N°. 19), aan de daarbij belanghebbende personen de noodige inlichtingen te geven en hen in hunne belangen te hooren met betrekking tot de voorgenomene onteigening ten algemeenen nutte van vier Percelen Bouwland, onder de Gemeente Oud-Vroenhoven gelegen en Kadastraal bekend: onder *a*, Sectie B, N°. 497, toebehoorende aan de Kinderen Marres, een Perceel groot 1 Bunder 6 Roeden 40 Ellen; *b*, Sectie B, N°. 498, toebehoorende aan den Heer W. Gadiot, te Maastricht, groot 36 Roeden 30 Ellen, van welk Perceel benoodigd is 5 Roeden 38 Ellen; *c*, Sectie B, N°. 499, toebehoorende aan den Heer H. Schiepers, te Montenaken, groot 31 Roeden 40 Ellen, van welk Perceel benoodigd is 7 Roeden 83 Ellen, *d*, Sectie B, N°. 500, toebehoorende aan den Heer F. Nijpels, te Maastricht, groot 86 Roeden 80 Ellen, van welk Perceel benoodigd is 8 Roeden 13 Ellen, dat de bedoelde Eigendommen vereischt worden tot vergrooting der algemeene Begraafplaats der Stad Maastricht, in meergenoemde Gemeente Oud-Vroenhoven gelegen, en dat de Plattegrond-teekening der bedoelde vaste Goederen bereids in het gemelde Raadhuis, ter inzage der belanghebbenden, is nedergelegd.

En zal de tegenwoordige bekendmaking in de *Staats-Courant*, als mede in het *Journal du Limbourg*, en in het Dagblad *de Limburger* worden geplaatst.

Bij afwezendheid van den Gouverneur voornoemd,
Het Lid van Gedeputeerde Staten, gedelegeerd,
Sandberg.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

⁂ De Kermissen te Etten en Leur (Noordbrabant) zullen dit jaar *niet* worden gehouden.

Op officieel aanzoek wordt geplaatst de volgende

Oproeping van Erfgenamen.

Johann Heinrich Scherer, geboren den 7den Julij 1786 te Worms, alwaar zijn evenzoo genaamde vader leerlooijer was, heeft in 18.. zijne woonplaats verlaten en, naar men zegt, in 1831 bij het vreemdelingen legioen te Algiers dienst genomen, zonder sedert dien tijd eenige berigten van zich te hebben gegeven.

Nu is hij als achtste erfgenaam van moederszijde geregtigd tot de nalatenschap van den op den 31sten der vorige maand alhier overleden rentenier Philipp Jakob Leonhard, en zou als zoodanig, zoo hij aanwezig ware, een erfdeel van tusschen de f 50,000 en f 60,000 ontvangen hebben.

Hij wordt dus opgeroepen om zich *binnen drie maanden* bij den Notaris *Kratt* alhier in persoon aan te melden, of wel zich door eenen bij authenthieke acte benoemden gevolmagtigde te doen vertegenwoordigen met geloofwaardige bescheiden omtrent zijn leven en zijne woonplaats, ten einde de regeling der Leonhardsche nalatenschap bij te wonen en zijn erfdeel in ontvang te nemen.

Indien J. H. Scherer noch zelf noch door eenen gemagtigde verschijnt en niets van zich laat hooren, dan zal de moederlijke helft der nalatenschap onder de overige 7 erfgenamen verdeeld en Scherer beschouwd worden, als op den 31sten der vorige maand, den sterfdag van Ph. Leonhard, niet meer geleefd hebbende.

„Nakomelingen van den opgeroepene, bijaldien dezulke mogten bestaan, zijn tot de Leonhardsche nalatenschap niet geregtigd; zij kunnen zich desniettemin aanmelden, om aangaande het leven en het verblijf van denzelve inlichtingen te geven.

„Neckargemund, 28 Junij 1849.

„*Grooth. Amtsrevisorant,*
„Laumann."

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, 13 *September* 1849.

Nederland. — Werk. Schuld 2½ pct. 54⅜; 3 pct. 64; 4 pct. ...; Amortisatie-Synd. 3½ pct. 83¼; Aand. Handelm. 4½ pct. 164 à ...; Leening 1844 4 pct. 83⅞; Aand. Arnh. spoorweg 4½ pct. 81 à ...; dito 58; Haarlemmermeer —.

Rusland. — Bij *Hope en Comp.* 5 pct. 104⅞ à ½; Dito A°. 1828 —; 5 pct. 104¼ à ...; Inschr. op 't Grooth. 6 pct. —; Dito Certificaten 6 pct. ...; Negot. 1831 en 1833 5 pct. —; Negot. 1840 4 pct. 86⅜; Dito ... 4 pct. 83⅞ à 84⅛.

Spanje. — Bij *Ardoin* 1835 5 pct. 11¼ à 1/16; Dito onbep. ...; Dito Coupons 8 1/16 à ⅜; Nieuwe 3 pct. 25¼; Binnenlandsche 3 pct. ...; Deferred —; Passive —; Uitgest. Schuld 3⅞.

Portugal. — Te Londen 3 pct. 29¾; Dito 4 pct. 31 1/16; Binnenl. 5 pct. —.

Oostenrijk. — Bank 5 pct. 91¼; Dito 4 pct. —; Metalliek 5 pct. ...; Dito 2½ pct. 44¼; Aandeelen *f* 500 bij *Rothschild f* —; Dito dito 1839 308.

Griekenland. — Londen 5 pcts. 5⅛ à ¼.

Brazilie. — Te Londen 1824 5 pct. —; dito 5 pct. 86⅛.

Grenada. — Te Londen 1 pcts. 16⅞.

Mexico. — Te Londen 5 pct. 27⅞.

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.